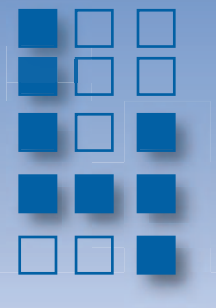
REVISADO

Calidade de vida e benestar social

4.1.- Saúde

4.2.- Pobreza e cohesión social

4.3.- Cobertura social

4.4.- Medio ambiente
e desenvolvemento sostible

4.5.- Ocio e cultura

4.1.- Saúde

A estrutura e a evolución demográfica dun territorio condicionan de xeito fundamental a evolución das necesidades actuais e futuras de prestacións sanitarias. En Galicia, o 23,6% da poboación galega a 1 de xaneiro de 2014 tiña 65 ou máis anos, cando no conxunto do Estado esta porcentaxe sitúase no 17,7%. Este diferencial implica non só uns índices de envellecemento e sobreenvellecemento superiores á media española, senón tamén un maior gasto sanitario per cápita, que aumenta exponencialmente coa idade.

Os orzamentos da Xunta correspondentes á produción de bens públicos de carácter social reflicten que no ano 2014 se destinaron a este fin un total de 5.457,4 millóns de euros, o que representa o 54,5% do presuposto total para ese ano. As partidas máis importantes foron as de sanidade, con 3.174,4 millóns de euros (31,7% do orzamento), e a correspondente a educación, con 2.046,7 millóns de euros (20,5%).

No que atinxe aos proxectos de investimento do programa de protección e promoción da saúde pública, que ten como obxectivo fundamental mellorar a saúde da poboación, diminuíndo a incidencia e carga das enfermidades a través da identificación dos factores protectores e de risco, o importe presupostado para o exercicio 2014 volve a reducirse en relación ao ano anterior. O investimento inicial situouse en 17 millóns de euros, un 6,6% menos, dos que o 68,8% diríxese ao Programa galego de vacinacións (11,1 millóns de euros), seguíndolle en importancia, no que ao importe se refire, o equipamento informático, que acolle o 8,9% (1,5 millóns), e os programas poboacionais de cribado, co 7,2% (1,2 millóns de euros).

En relación ao exercicio precedente, o investimento aumenta tan só nos ámbitos dos "Programa de prevención de drogodependencias", "Prevención e control de enfermidades transmisibles" e "Programas poboacionais de cribado". Por contra, os maiores descensos en termos absolutos prodúcense nos programas correspondentes ao "Pro-

Produción de bens públicos de carácter social 2014-15

	2014	2015	15/14
	(en miles de euros)		*(%)*
Total	5.457.427	5.468.894	0,2
Sanidade	3.174.406	3.170.026	-0,1
Educación	2.046.716	2.048.218	0,1
Cultura	61.073	57.744	-5,5
Deportes	18.273	18.548	1,5
Vivenda	58.418	70.235	20,2
Outros servizos comunitarios e sociais	98.541	104.123	5,7

Fonte: Consellería de Facenda, *Orzamentos*

4.1.1.

Proxecto de investimentos do Programa de Protección e Promoción da Saúde 2013-15

	2013	2014	2015	14/13	15/14
	(en miles de euros)			*(%)*	
Total	18.163,9	16.970,2	16.523,2	-6,6	-2,6
Programa de coord. da insp. e laboratorios de Saúde Pública	309,5	275,0	275,0	-11,1	0,0
Programa de sistemas de información de saúde pública	214,0	144,0	118,1	-32,7	-18,0
Programa de coordinación e calidade	238,8	200,0	160,0	-16,2	-20,0
Programa de prevención drogodependencias	25,0	75,0	61,5	200,0	-18,0
Promoción de estilos de vida saudables	92,0	90,0	73,8	-2,2	-18,0
Seguridade alimentaria	487,5	301,6	301,6	-38,1	0,0
Sanidade ambiental	116,4	60,4	52,8	-48,1	-12,6
Epidemioloxía					
Actuacións laboratorios saúde pública	17,3				
Planificación, estratexia e avaliación saúde pública					
Prevención e control de enfermidades transmisibles	326,5	364,3	298,7	11,6	-18,0
Programa galego de vacinacións	12.098,3	11.680,0	11.200,0	-3,5	-4,1
Equipamento informático saúde pública	1.788,2	1.516,9	1.300,0	-15,2	-14,3
Programas poboacionais de cribado	1.183,0	1.223,0	1.666,9	3,4	36,3
Plataforma de Innovación	150,0	140,0	114,8	-6,7	-18,0
Coordinación dos servizos de inspección	1.117,4	900,0	900,0	-19,5	0,0

Fonte: Consellería de Facenda, *Orzamentos*

4.1.2.

grama galego de vacinacións", "equipamento informático saúde pública" e o de "coordinación dos servizos de inspección".

No ámbito normativo, cómpre mencionar o Decreto 159/2014, do 11 de decembro, polo que se establece a organización e funcionamento do Rexistro galego de instrucións previas sobre coidados e tratamento da saúde. De acordo co que dispón o artigo 23 da Lei 12/2013, do 9 de decembro, de garantías de prestacións sanitarias, este decreto ten como finalidade regular o procedemento de formalización do documento de instrucións previas ante o persoal do rexistro ou ante o persoal das unidades habilitadas no ámbito territorial de cada estrutura organizativa de xestión integrada do Servizo Galego de Saúde.

Co obxecto de mostrar unha visión global da situación do sistema de saúde en Galicia, distinguimos a continuación entre indicadores de saúde propiamente ditos, indicadores de centros sanitarios, as doazóns e transplantes e, por último, indicadores de gasto sanitario público.

Indicadores de saúde

O envellecemento da poboación presenta en Galicia unha alta intensidade, das maiores do territorio español e europeo. Neste senso, a porcentaxe de poboación de 65 ou

Indicadores demográficos básicos de Galicia e España 2013-14

	2013		2014	
	Galicia	España	Galicia	España
Poboación	2.765.940	47.129.783	2.748.695	46.771.341
menor de 16 anos	348.473	7.510.869	347.700	7.473.995
menor de 20 anos	435.003	9.256.953	431.620	9.197.698
entre 16 e 64 anos	1.777.204	31.283.053	1.752.950	30.854.919
65 e máis anos	640.263	8.335.861	648.045	8.442.427
85 e máis anos	99.912	1.195.430	103.885	1.247.019
Índices (1)				
vellez	23,1	17,7	23,6	18,1
envellecemento	147,2	90,0	150,1	91,8
sobreenvellecemento	15,6	14,3	16,0	14,8
dependencia xeral	55,6	50,7	56,8	51,6
dependencia xuvenil	19,6	24,0	19,8	24,2
dependencia senil	36,0	26,6	37,0	27,4
de recambio	158,7	115,6	161,1	116,0

(1) notas sobre os índices

vellez: relación entre a poboación maior de 65 anos e a poboación total;

envellecemento: relación entre a poboación maior de 64 anos e a poboación menor de 20 anos;

sobreenvellecemento: relación entre a poboación maior de 84 anos e a poboación maior de 64 anos;

dependencia xeral: relación entre os grupos de poboación potencialmente dependentes (menores de 15 e maiores de 64 anos) e o grupo de poboación en idade potencialmente activa (poboación entre 15 e 64 anos);

dependencia xuvenil: relación entre a poboación nova (menores de 15 anos) e a poboación en idade potencialmente activa (poboación entre 15 e 64 anos);

dependencia senil: relación entre a poboación maior (maiores de 64 anos) e a poboación en idade potencialmente activa (poboación entre 15 e 64 anos);

de recambio: relación entre a poboación entre 60 e 64 anos e a poboación entre 15 e 19 anos; , mide a capacidade dunha poboación para substituír os individuos que van xubilando

Fonte: INE, *Padrón municipal*

4.1.3.

máis anos en relación á poboación total (índice de vellez) aumenta en Galicia ano tras ano, representando na actualidade o 23,6%. Un indicador que mide a evolución deste colectivo é o índice de envellecemento, que relaciona a poboación de 65 e máis anos con respecto a cada 100 persoas menores de 20 anos. Mentres que no conxunto de España este indicador presenta valores pouco superiores a 90, en Galicia presenta incrementos continuos, ata superar o valor 150 no ano 2014. Asemade, a estrutura do grupo de poboación maior de 65 anos tamén reflicte una evolución non positiva, xa que fronte ao 25,6% do colectivo formado por persoas menores de 70 anos no ano 2014, as previsión para o ano 2023 estiman que esta porcentaxe se sitúe en torno ao 24,2% (**cadro 4.1.3.**).

A esperanza de vida en Galicia nos últimos anos incrementouse significativamente, situándose en 82,7 anos en 2013 (último dato dispoñible), o que, unido ás baixas taxas de natalidade existentes, determina o forte envellecemento da estrutura poboacional galega.

No ano 2013 (último dato dispoñible) rexistráronse en Galicia un total de 30.433 falecementos, 438 menos que no ano antaerior. En termos relativos, a taxa bruta de mortalidade situouse en Galicia nas 1.105,4 defuncións por cada 100.000 habitantes, un 1% inferior á do ano anterior, o que sitúa a Galicia como a segunda Comunidade Autónoma, tras Asturias, coa taxa máis alta debido á súa pirámide de poboación (837,9 defuncións de media no Estado). No caso das mulleres esta taxa foi de 1.083,9 defuncións por cada 100.000 mulleres, un 1,3% menos que no ano 2012, e no dos homes de 1.150,5 falecementos, un 0,6% inferior á taxa rexistrada no ano precedente.

Este impacto da estrutura poboacional reflíctese claramente ao analizar as taxas estandarizadas de mortalidade, calculadas

Defuncións en Galicia e España 2012-13: distribución segundo causa

	Total	Infecciosas e parasitarias	Tumores	Sistema circulatorio	Sistema Respiratorio	Sistema dixestivo	Outras causas
				2012			
Galicia	30.871	408	8.442	10.287	3.534	1.518	7.090
A Coruña	11.992	185	3.256	4.185	1.367	644	2.540
Lugo	5.058	48	1.280	1.738	572	213	1.255
Ourense	4.731	53	1.187	1.649	590	241	1.064
Pontevedra	9.090	122	2.719	2.715	1.005	420	2.231
España	390.419	6.209	111.021	117.484	42.565	19.378	99.971
				2013			
Galicia	30.433	375	8.442	10.264	3.228	1.480	7.019
A Coruña	12.147	166	3.303	4.268	1.291	633	2.652
Lugo	4.941	38	1.234	1.855	546	212	1.094
Ourense	4.541	49	1.235	1.536	492	229	1.049
Pontevedra	8.804	122	2.670	2.605	899	406	2.224
España	402.950	6.520	110.993	122.097	47.336	19.797	102.727

Fonte: INE, *Defunciones según la causa de muerte*

4.1.4.

Defuncións 2013: distribución segundo causa e grupos de idade

	Total	grupos de idade			
		0-39	40-64	65-79	80 e máis
Tumores	8.442	103	1.729	3.190	3.420
Tráquea, bronquios e pulmón	1.552	8	467	696	381
Colon	932	6	127	341	458
Sitios mal definidos	526	2	101	227	196
Estómago	521	-	22	168	331
Próstata	512	1	80	200	231
Mama	458	18	131	135	174
Enfermidades do sistema circulatorio	10.264	31	594	1.978	7.661
Cerebro-vasculares	2.717	10	136	495	2.076
Outras enfermidades do corazón	2.123	11	117	412	1.583
Insuficiencia cardíaca	1.557	3	35	192	1.327
Outras enfermidades isquémicas	1.289	1	82	282	924
Infarto agudo de miocardio	1.283	6	177	384	716
Hipertensivas	691	-	11	86	594

Fonte: INE, *Defunciones según la causa de muerte*

4.1.5.

como se todas as CC.AA. tiveran a mesma composición por idades. Neste caso, Galicia situaríase nunha situación intermedia con 646 falecementos por cada 100.000 habitantes, por baixo da media estatal que é de 648,9 defuncións.

A principal causa de morte segue correspondendo ao grupo das enfermidades do sistema circulatorio, que provocan o 33,7% das defuncións, seguidas dos tumores e das enfermidades do sistema respiratorio, que causan o 27,7% e o 10,6% dos decesos, respectivamente. Atendendo á distribución segundo sexos, tanto en Galicia como en España as enfermidades do sistema circulatorio son a primeira causa de mortalidade feminina seguidas polos tumores, mentres que no caso dos homes, os tumores son a primeira causa de morte por diante das enfermidades do sistema circulatorio (**cadro 4.1.4.**).

Os datos proporcionados polo Rexistro Nacional de Casos de SIDA reflicten que, segundo as notificacións recibidas no ano

Vítimas mortais en estradas nas CC.AA. 2013-14 (1)

	2013	2014	14/13	
				(%)
Andalucía	194	195	1	0,5
Aragón	52	62	10	19,2
Asturias	32	25	-7	-21,9
Baleares	28	33	5	17,9
Canarias	30	35	5	16,7
Cantabria	15	14	-1	-6,7
Castela-A Mancha	95	81	-14	-14,7
Castela e León	112	115	3	2,7
Cataluña	170	140	-30	-17,6
C. Valenciana	94	109	15	16,0
Estremadura	36	44	8	22,2
Galicia	98	112	14	14,3
Madrid	64	59	-5	-7,8
Murcia	35	43	8	22,9
Navarra	24	36	12	50,0
País Vasco	42	20	-22	-52,4
A Rioxa	13	8	-5	-38,5
Total	1.134	1.131	-3	-0,3

(1) vítimas mortais ás 24 horas en accidentes en vías interurbanas
Fonte: Dirección General de Tráfico

4.1.6.

2013, rexistráronse en Galicia 182 novos casos de SIDA, o que supón unha taxa de 6,6 casos por cada 100.000 habitantes (7,0 casos no conxunto do Estado). A transmisión entre homes que manteñen relacións homosexuais segue a ser a máis frecuente, co 62,1% dos novos diagnósticos, seguida das relacións heterosexuais de risco, co 26,9% dos casos. En Galicia no ano 2013 existen 2.033 persoas diagnosticadas con esta enfermidade, o 6,8% do total estatal.

No que atinxe á saúde materno-infantil, no ano 2013 continúa descendendo a mortalidade infantil, acadando en Galicia as 2,08 defuncións por cada mil nacidos vivos fronte ás 3,15 do ano 2008. Estas taxas son inferiores ás rexistradas no conxunto do Estado, que se sitúa nos 2,71 falecementos por cada mil persoas en 2013 (3,31 no ano 2008). Comparado co resto das CC.AA., tan só Asturias (1,65 defuncións por cada mil persoas), Aragón (1,80) e Estremadura (2,03) presentan taxas inferiores á galega.

Un segundo indicador da saúde materno-infantil é o da taxa de interrupción voluntaria do embarazo (IVE). No ano 2013 (último dato dispoñible) rexistráronse un total de 3.443 IVE, o 3,2% do total estatal, dos que a metade corresponde a mulleres cun nivel de instrución de bacharelato e ciclos de formación profesional (26,6% en España). En termos relativos, a taxa de IVE en Galicia é de 6,78 interrupcións por cada mil mulleres entre 15 e 44 anos, o que a sitúa como unha das CC.AA. coa taxa máis reducida, tan só superior á rexistrada en Ceuta e Melilla e igual que a de A Rioxa (11,74 no conxunto do Estado).

Dentro dos indicadores de saúde considérase tamén a sinistralidade, na que cómpre diferenciar aquela motivada por accidentes de tráfico e os accidentes laborais. No primeiro caso, Galicia rompe no ano 2014 coa tendencia descendente iniciada no ano 1998, rexistrándose unha medra do número de vítimas mortais de tráfico, que se sitúa en 112, catorce máis que no ano anterior. Tras este incremento, o segundo máis acusado no conxunto do Estado, o número total de persoas falecidas na Comunidade galega representan o 9,9% do total estatal, sendo novamente a cuarta Comunidade Autónoma

Centros sanitarios 2014: distribución provincial e segundo EOXI (1)

	Atención primaria			Atención Especializada	
	Zonas básicas	Centros de saúde	Consultorios locais	Número total de hospitais	Hospitais dependencia funcional Sergas
A Coruña		129	34	14	5
EOXI A Coruña	36	56	13		
EOXI Ferrol	20	25	9		
EOXI Santiago	37	48	12		
Lugo		73	12	5	3
EOXI Lugo-Cervo-Monforte	67	73	12		
Ourense		99	9	5	3
EOXI Ourense-Verín-O Barco	92	99	9		
Pontevedra		93	19	14	3
Adscritos a Santiago	9	12	2		
EOXI Pontevedra-Salnés	34	36	9		
EOXI Vigo	26	45	8		
Total	314	394	74	38	14

(1) EOXI: Estrutura Organica de Xestión Integrada
[consulta: 02-03-2015]
Fonte: Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad

4.1.7.

con maior número de vítimas, tras Andalucía, Cataluña e Castela e León.

En relación aos accidentes laborais, o **cadro 2.3.1.** *[Accidentes de traballo con baixa en xornada de traballo 2013-14: distribución segundo a gravidade e sector económico]* reflicte que o número de accidentes laborais con baixa en Galicia aumentou no último un 3,8% para situarse nos 22.377 accidentes. En termos relativos, o índice de incidencia aumentou en Galicia dende os 211,5 accidentes por cada 100.000 traballadores de 2013 ata os 229,6 accidentes en 2014.

Indicadores de centros sanitarios

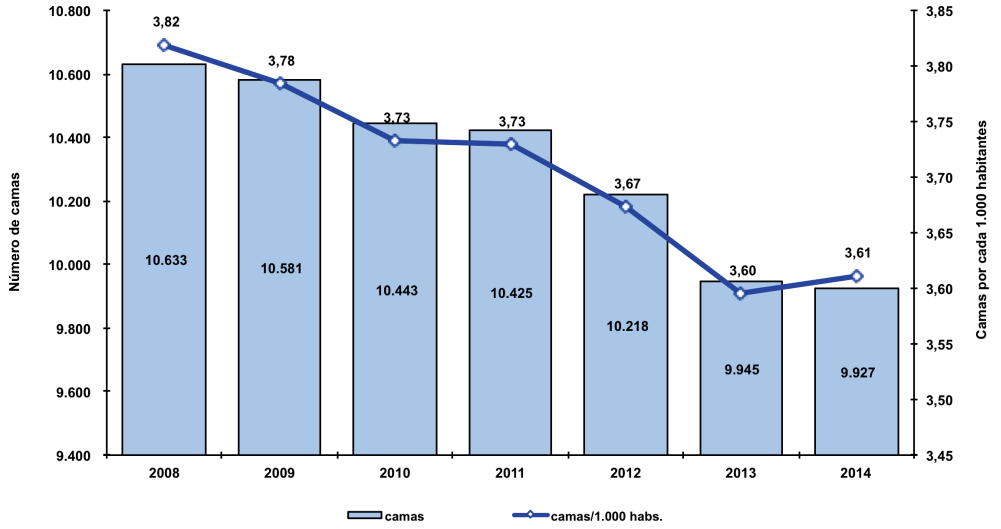
Entre os indicadores básicos do funcionamento do sistema sanitario, podemos destacar os datos de centros sanitarios, tanto no que respecta a aspectos cuantitativos referidos a recursos materiais e humanos, como cualitativos, reflectidos nos datos de volume e tempo de agarda nas listas de espera.

A estrutura organizativa do sistema galego de saúde divídese en áreas de xestión integradas, que á súa vez se subdividen en zonas básicas de saúde, que son o marco territorial da atención primaria. Como se reflicte no **cadro 4.1.7.**, a partir do ano 2013 Galicia conta con sete áreas de xestión integrada e 314 zonas básicas que se corresponden con cada un dos concellos.

No que se refire aos recursos materiais en atención primaria, os centros de saúde son os dispositivos asistenciais principais. Segundo os datos publicados polo Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad, Galicia conta con 394 centros de saúde e 74 consultorios locais. En canto á atención especializada, que se presta en centros de especialidade e en hospitais, Galicia dispón de 38 hospitais, dos que 14 dependen funcionalmente do Servizo Galego de Saúde.

O número de camas instaladas nos hospitais galegos descende de xeito continuado ao longo dos últimos anos. O **cadro 4.1.8.** reflicte que a 31 de decembro de 2013 (último dato dispoñible) había instaladas un total de 9.227 camas, 516 menos que na mesma data do ano 2009, o que representa 3,6 camas por cada mil habitantes. As provin-

Camas nos hospitais galegos 2008-14 (1)

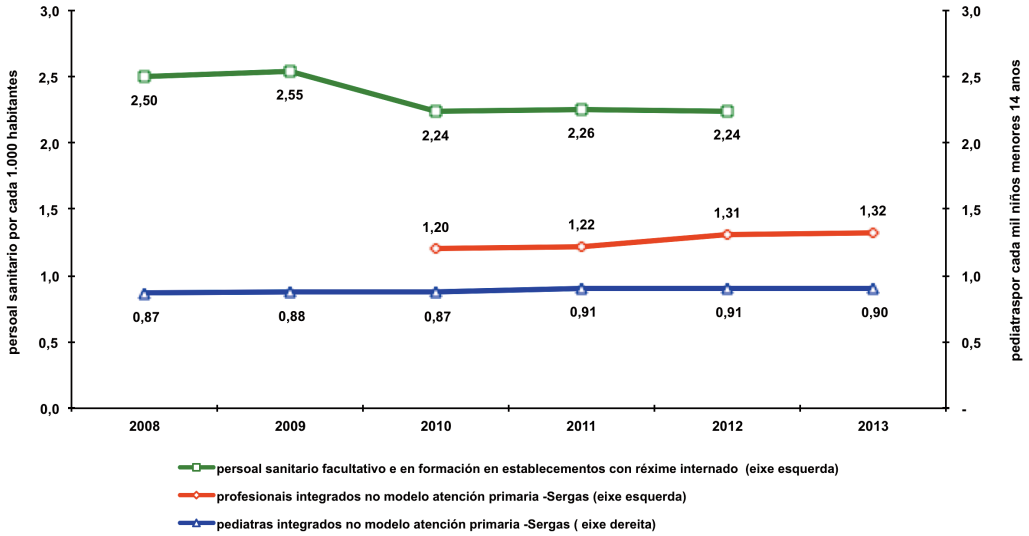

(1) os datos de camas corresponden a 31 de decembro do ano anterior

Fonte: IGE

4.1.8.

Persoal sanitario 2008-13 (1)

(1) datos a 31 de decembro de cada ano.

Fonte: IGE

4.1.9.

Persoal sanitario colexiado (non xubilado) nas CC.AA. 2014

	Médicos	Enfermeiros	Enfermeiros-especialidade matrona	Dentistas	Farmaceúticos
	(colexiados por 100.000 habitantes)		*(colexiados por 100.000 mulleres entre 15 e 49 anos)*	*(colexiados por 100.000 habitantes)*	
Andalucía	375,2	377,5	55,0	61,9	128,7
Aragón	543,9	619,4	76,0	58,3	121,5
Asturias	496,8	592,8	44,9	74,1	115,5
Baleares	429,8	496,0	62,6	62,2	105,7
Canarias	416,8	239,4	19,9	55,4	117,7
Cantabria	501,3	595,6	106,0	61,0	111,2
Castela-A Mancha	485,8	636,1	105,3	51,7	146,5
Castela e León	361,0	542,6	53,6	43,3	121,0
Cataluña	475,9	582,3	60,8	66,2	136,1
C. Valenciana	422,2	482,4	72,5	68,9	123,6
Estremadura	439,3	606,9	76,6	43,9	129,6
Galicia	426,7	501,9	54,8	68,6	155,6
Madrid	581,3	637,9	61,0	116,1	166,3
Murcia	417,2	383,6	71,5	70,1	104,6
Navarra	540,3	836,4	108,9	55,2	217,9
País Vasco	539,1	724,9	115,0	78,4	136,9
A Rioxa	436,8	-	-	66,1	125,2
Ceuta	358,0	524,0	102,8	37,9	87,7
Melilla	295,5	630,6	108,0	40,7	96,9
Total	458,2	522,8	64,5	70,1	135,6

Fonte: INE, *Estadística de Profesionales Sanitarios Colegiados*

4.1.10.

cias de A Coruña e Ourense presentan a rateo máis elevada, con 3,7 camas por cada mil habitantes, fronte ás 3,6 de Lugo e as 3,4 de Pontevedra.

No concernente aos recursos humanos nos centros sanitarios, o número de profesionais integrados no modelo de atención primaria do Sergas ascendía a 31 de decembro de 2013 a 3.634 persoas, dos que 1.626 son médicos e 1.488, ATS-DUE. En termos relativos, Galicia conta con 1,32 profesionais por cada mil habitantes, situándose a rateo de pediatras por cada 1.000 nenos de cero a catorce anos en 0,90. No caso do persoal sanitario e en formación nos establecementos con réxime de internado, a rateo por cada 1.000 habitantes sitúase en 2,24, cifra similar á do ano 2010, aínda que por baixo dos 2,55 acadados a finais de 2009.

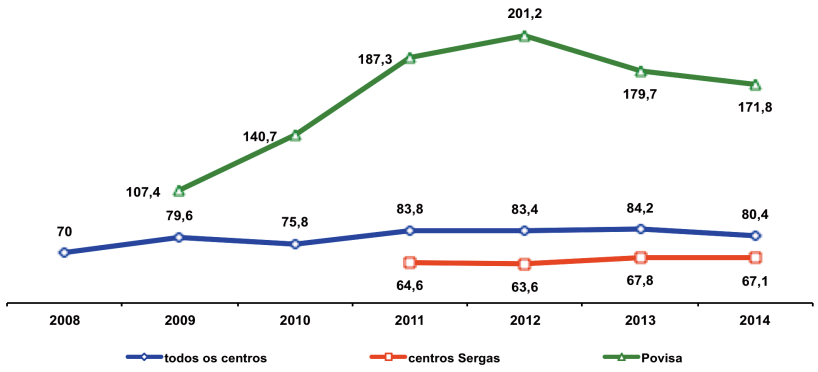
Un segundo indicador dos recursos humanos no ámbito sanitario fai referencia ao número de profesionais colexiados. Como reflicte o **cadro 4.1.10.**, no ano 2014 Galicia contaba con 426,7 médicos colexiados non xubilados por cada 100.000 habitantes, o que a sitúa por baixo da media estatal, que é de 458,2 (no ano 2008 estas rateos eran de 404,2 e 428,5 colexiados por cada 100.000 habitantes, respectivamente). Do mesmo xeito, Galicia sitúase por baixo da media española no caso do número de enfermeiros colexiados, con 501,9 colexiados por cada 100.000 habitantes (483,8 diplomados en enfermería en 2008) fronte aos 522,9 en España (479,5 diplomados en 2008)

No que atinxe á lista de espera estrutural cirúrxica, **cadro 4.1.11**, no ano 2014 rexístrase un descenso do tempo de espera medio para ser operado, situándose a 31 de decembro nos 80,4 días, catro menos que na mesma data do ano anterior. Nos hospitais do Sergas a espera media mantense practicamente no mesmo nivel do ano anterior, pasando dos 67,8 días de decembro de 2013 aos 67,1 días do último ano. Segundo os datos publicados polo Sergas, dos 36.462

Lista de espera estrutural cirúrxica 2014

	Total	0-3 meses	3-6 meses	6-12 meses	máis 12 meses	Tempo medio de espera
						(en días)
Total centros Sergas	31.825	23.949	6.327	1.491	58	67,1
EOXI A Coruña	7.858	5.505	1.983	370	-	72,8
EOXI Santiago	6.609	4.770	1.601	224	14	69,3
EOXI Ferrol	1.447	1.390	57	-	-	36,2
EOXI Lugo-Cervo-Monforte	3.580	3.135	445	-	-	48,4
EOXI Ourense-Verín-Barco	3.127	2.874	253	-	-	43,7
EOXI Pontevedra-Salnés	2.204	2.157	47	-	-	35,0
EOXI Vigo	7.000	4.118	1.941	897	44	95,0
Hospital Povisa	4.644	1.712	926	1.614	392	171,8

Tempo medio de espera 2008-14

(1) a lista de espera estrutural cirúrxica inclúe a todos os pacientes que nun momento dado están en espera da realización dunha intervención cirúrxica en quirófano, tanto con ingreso como ambulatoria, e así a espera é atribuíble á organización dos recursos dispoñibles

(2) calculado como o cociente do total de días en espera estrutural entre a data de inclusión e a data de análise e o total de pacientes pendentes en espera estrutural na data de análise

Fonte: SERGAS, *Listas de espera*

4.1.11.

Lista de espera cirúrxica a 31 de decembro de 2014: distribución segundo especialidade

	SERGAS			POVISA		
	pacientes en lista de espera estrutural		tempo medio de espera	pacientes en lista de espera estrutural		tempo medio de espera
	total	0-3 meses	*(en días)*	total	0-3 meses	*(en días)*
Total especialidades	31.818	23.942	67,1	4.644	1.712	171,8
Traumatoloxía	9.113	5.721	90,4	1.527	440	196,3
Oftalmoloxía	7.821	5.950	60,9	1.087	393	182,7
Cirurxía xeral ou de dixestivo	5.146	4.146	59,2	903	265	189,5
Uroloxía	2.493	2.206	50,4	110	89	67,7
Otorrinolaringoloxía	1.553	1.321	52,9	107	86	60,3
Xinecoloxía	1.327	1.093	51,8	136	100	66,3
Anxioloxía / Cir. Vascular	1.257	1.090	50,5	140	31	171,5
Cirurxía pediátrica	847	624	68,8			
Cirurxía plástica e reparadora	812	623	59,6	219	132	103,2
Dermatoloxía	413	396	39,1			
Neurocirurxía	388	301	63,5	37	20	84,0
Cirurxía cardíaca	325	202	79,9			
Cirurxía maxilofacial	202	159	57,9	378	156	147,3
Cirurxía torácica	121	110	38,5			
Cirurxía cardiaca infantil	7	7	31,3			

Fonte: SERGAS, *Listas de espera*

4.1.12.

Doazóns nas CC.AA. 2013-14

	2013		2014	
	(doantes)	*(doantes/millón habs.)*	*(doantes)*	*(doantes/millón habs.)*
Andalucía	297	35,2	315	37,5
Aragón	50	37,1	43	32,4
Asturias	47	44,0	51	48,0
Baleares	39	35,1	52	47,1
Canarias	69	32,6	71	33,7
Cantabria	33	55,8	31	52,7
Castela-A Mancha	73	34,7	65	31,3
Castela e León	133	52,8	121	48,5
Cataluña	207	27,3	218	29,0
C. Valenciana	171	33,4	175	35,0
Estremadura	31	28,1	38	34,6
Galicia	97	35,1	91	33,1
Madrid	224	34,5	238	36,9
Murcia	54	36,7	50	34,1
Navarra	16	24,8	29	45,3
País Vasco	96	43,8	75	34,3
A Rioxa	18	55,9	18	56,4
Ceuta e Melilla	-	-	1	11,8
Total	1.655	35	1.682	36

Fonte: Organización Nacional de Trasplantes

4.1.13.

pacientes nesta lista estrutural cirúrxica, o 29,2% son da especialidade de traumatoloxía, sendo a súa espera media nos hospitais do Servizo Galego de Saúde de 90,4 días. Asemade, cómpre mencionar que o 24,4% e o 16,6% deses pacientes teñen unha patoloxía que require cirurxía oftalmolóxica e xeral ou de dixestivo, respectivamente, situándose a súa espera media nos centros do Sergas en 60,9 días e 59,2 días.

No caso das patoloxías máis graves (prioridade 1), o tempo medio de espera a 31 de decembro de 2014 situouse nos 18,7 días, sendo o obxectivo un máximo de 30 días. Do mesmo xeito, cúmprese o obxectivo establecido no caso das patoloxías de prioridade 2 (60 días) ao presentar un tempo de espera medio de 56,5 días.

Doazóns e transplantes

No concernente ás doazón e aos transplantes, o número de doantes descendeu en Galicia ata os 91 91 (43 na provincia da Coruña, 32 na de Pontevedra, 12 na de Lugo e 4 na de Ourense), o que supón un total de 33,1 doantes por millón de persoas (35,1 doantes por millón de persoas no conxunto do Estado), o que a sitúa no ano 2014 como a cuarta Comunidade Autónoma con menor índice de doantes tras Cataluña (29 d.m.p.), Castela-A Mancha (31,3 d.m.p.) e Aragón (32,4 d.m.p.). Comparado co ano anterior, fronte ao incremento do índice de doantes por habitante experimentado en España, Galicia presenta un descenso, rexistrándose no ano 2013 un total de 35,1 doantes por millón de persoas, cifra similar ao total estatal.

O doante galego caracterízase pola súa elevada idade media, que ascende a 64,7 anos, o que sitúa a Galicia como a segunda Comunidade Autónoma con maior idade media, por detrás de A Rioxa (73,1 anos). No último ano, o 45,1% dos doantes galegos tiñan máis de 70 anos (30% no conxunto do Estado) e un 26,5%, entre 60 e 70 anos (23,8% en España). Un último aspecto a ter en conta á hora de analizar as doazóns é o das negativas familiares, que sitúan a Galicia como a Comunidade Autónoma con maior porcentaxe de negativas, cun 27,2%,

Doazóns e transplantes nas CC.AA. 2014

	Doantes	Transplantes de órganos					
		Corazón	Intestinais	Fígado	Páncreas/Ril	Pulmón	Renal
Andalucía	315	34	-	205	18	26	453
Aragón	43	10	-	33	-	-	78
Asturias	51	12	-	38	-	-	51
Baleares	52	-	-	-	-	-	49
Canarias	71	-	-	44	2	-	108
Cantabria	31	27	-	18	5	36	46
Castela-A Mancha	65	-	-	-	-	-	82
Castela e León	121	10	-	44	8	-	117
Cataluña	218	56	-	163	19	67	604
C. Valenciana	175	23	-	107	7	30	246
Estremadura	38	-	-	25	-	-	44
Galicia	91	20	-	86	2	26	141
Madrid	238	60	6	191	17	77	431
Murcia	50	9	-	39	3	-	54
Navarra	29	4	-	19	-	-	40
País Vasco	75	-	-	56	-	-	127
A Rioxa	18	-	-	-	-	-	7
Ceuta e Melilla	1	-	-	-	-	-	-
Total	1.682	265	6	1.068	81	262	2.678

Fonte: Organización Nacional de Trasplantes

4.1.14.

máis de nove puntos por riba da media estatal (17,9%).

No que respecta aos transplantes nos hospitais do Servizo Galego de Saúde, no ano 2014 realizáronse un total de 275 transplantes de órganos dos que máis da metade, 141 transplantes, foron de ril; 86, de fígado; 26, de pulmón; 20, de corazón; e 2, de páncreas. Comparando co resto das CC.AA., Galicia sitúase no quinto lugar en número de transplantes, tras Cataluña, Madrid, Andalucía e a C. Valencia.

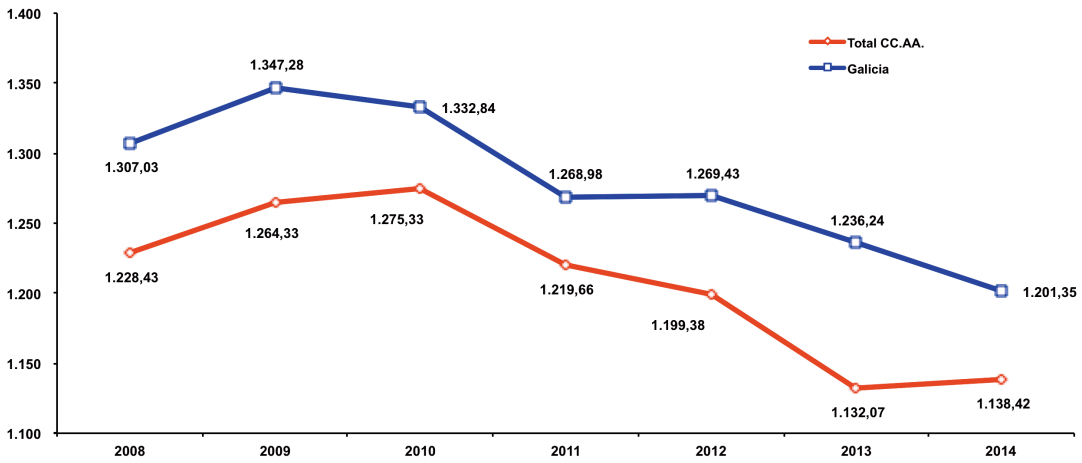
Indicadores de gasto sanitario público

O gasto sanitario, en base ao orzamento inicial de gasto, continúa a súa tendencia descendente iniciada no ano 2010. Tras unha redución do 3,4% no último ano, a máis acusada de todas as CC.AA., o gasto sanitario en Galicia situouse nos 3.302,2 millóns de euros. En termos por habitante, o gasto total ascendeu a 1.201,35 euros, o que o sitúa como o noveno máis elevado do conxunto das Comunidades Autónomas. Isto ven determinado fundamentalmente pola estrutura e volume poboacional, así como polas características xeográficas de Galicia, que determinan un gasto sanitario elevado.

No que respecta ao gasto farmacéutico, Galicia, o País Vasco e a Comunidade Valenciana foron as únicas CC.AA. que rexistraron un descenso do importe das facturas de receitas prescritas no ano 2014. Tras unha redución do 1,6%, o gasto farmacéutico en Galicia situouse nos 681,4 millóns de euros (o 7,3% do total estatal), e a coloca como a quinta Comunidade Autónoma co gasto máis elevado, tras Andalucía, Cataluña, Valencia e Madrid. Dende a reforma do modelo de prestación farmacéutica en 2011, o gasto farmacéutico descendeu case un 18% en Galicia, dous puntos porcentuais por riba do experimentado no conxunto do Estado.

Tendo en conta que o volume de receitas facturadas en Galicia descende lixeiramente en 2014, o gasto medio por receita reduciuse un 1,6% en relación ao ano anterior. Como indica o **cadro 4.2.15.**, o gasto

Gasto sanitario por habitante en Galicia e España 2008-14

Fonte: Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad, *Recursos económicos del Sistema Nacional de Salud*

4.1.15.

Prestación farmacéutica a través de receita nas CC.AA. 2014

	Gasto farmacéutico			Receitas facturadas			Gasto medio por receita facturada	
	(en millóns de euros)	14/13 *(%)*	14/11 (1) *(%)*		14/13 *(%)*	14/11 (1) *(%)*	*(en euros)*	14/13 *(%)*
Andalucía	1.639,0	2,7	-10,1	164.311.687	1,8	-8,2	9,97	0,9
Aragón	292,0	1,6	-16,7	26.630.732	2,4	-9,5	10,96	-0,7
Asturias	252,9	2,6	-20,3	22.153.219	-2,0	-12,5	11,42	4,8
Baleares	179,3	3,9	-12,3	16.744.246	2,9	-7,6	10,71	1,0
Cantabria	123,6	3,1	-12,6	10.613.212	1,7	-8,9	11,64	1,4
Castela-A Mancha	451,3	1,5	-16,3	41.835.697	0,9	-9,2	10,79	0,6
Castela e León	541,3	2,7	-18,5	48.874.322	1,7	-9,2	11,07	1,0
Cataluña	1.343,4	2,2	-20,2	134.173.880	1,8	-13,1	10,01	0,3
Canarias	422,9	3,7	-13,2	39.898.478	3,5	-4,3	10,60	0,2
C. Valenciana	1.104,0	-0,2	-21,5	96.120.107	0,6	-15,8	11,49	-0,8
Estremadura	294,6	6,0	-10,6	25.597.945	3,1	-5,5	11,51	2,8
Galicia	681,4	-1,6	-17,8	59.960.938	-0,1	-10,1	11,36	-1,6
Madrid	1.057,4	5,4	-10,8	98.948.997	1,9	-10,1	10,69	3,4
Murcia	316,5	1,0	-17,9	28.103.426	1,4	-10,6	11,26	-0,5
Navarra	123,7	4,1	-16,6	11.269.587	3,5	-8,4	10,98	0,6
País Vasco	449,4	-3,8	-15,9	35.602.341	-9,1	-18,3	12,62	5,8
A Rioxa	65,1	2,6	-17,8	5.813.481	1,8	-8,7	11,20	0,8
Ceuta	13,0	4,8	-9,5	1.110.372	1,8	-9,5	11,74	3,0
Melilla	11,7	9,6	-3,0	924.374	-0,8	-11,9	12,70	10,5
Total	9.362,6	2,0	-15,9	868.687.041	1,1	-10,7	10,78	0,9

(1) variación antes/despois da reforma do modelo de prestación farmacéutica

Fonte: Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad, *Facturación de recetas médicas*

4.1.16.

medio por receita en Galicia foi de 11,36 euros, fronte aos 10,78 euros do conxunto do Estado. ❑